

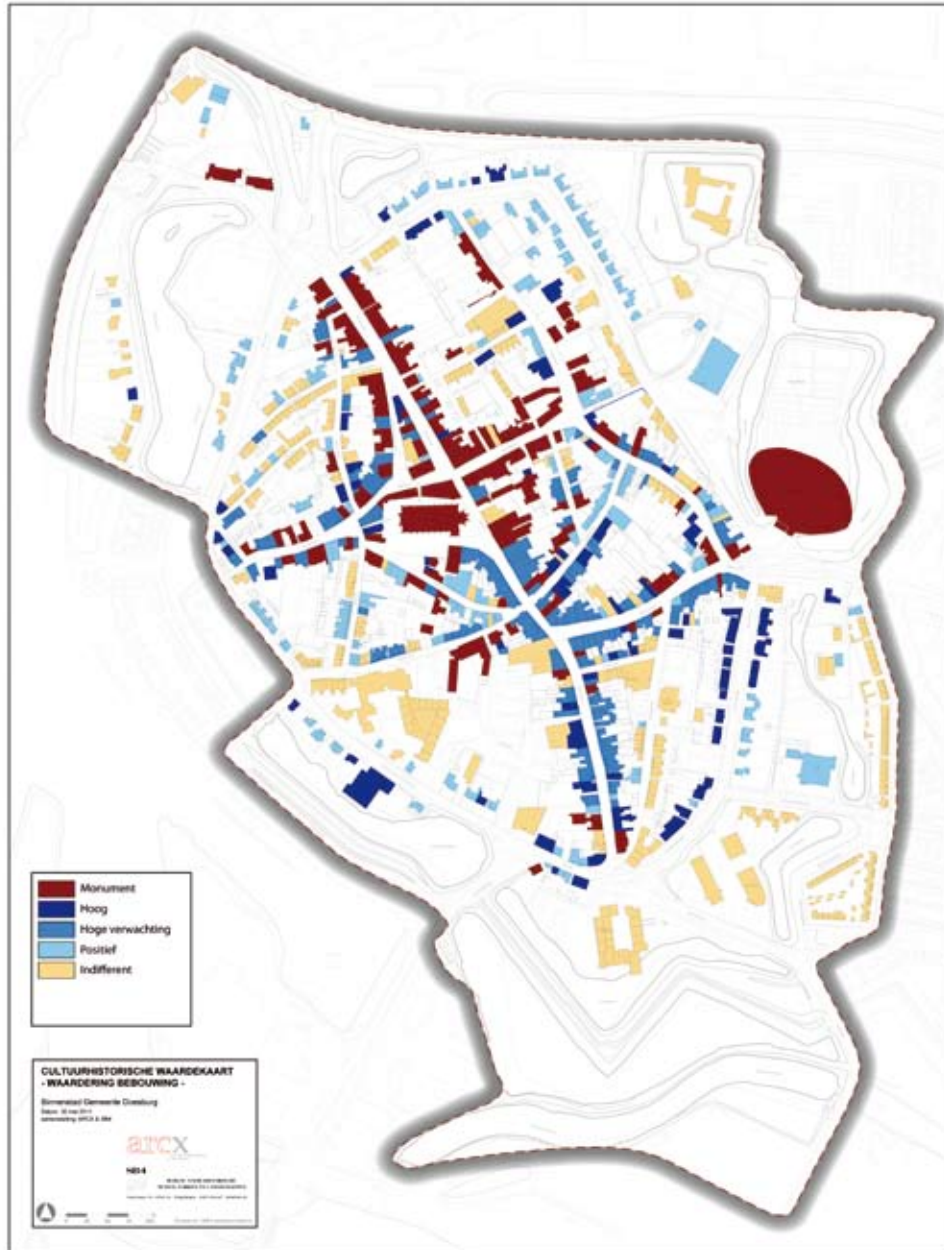
gemeente

doesburg

INFORMATIEBROCHURE

Gemeentelijke

Monumenten

INLEIDING

Uw eigendom is genomineerd om te worden aangewezen als gemeentelijk monument. In deze brochure wordt uitgelegd wat een dergelijke aanwijzing als gemeentelijk monument betekent. Er wordt onder andere ingegaan op de vraag wat een monument is, wat de aanwijzingsprocedure inhoudt en wat er voor u als eigenaar tegenover staat. Een monumentenstatus geeft namelijk niet alleen lasten zoals wel eens wordt gedacht. Naast de 'officiële erkenning' dat uw eigendom een grote monumentale waarde heeft in het heden en verleden van onze gemeente, staan er ook bepaalde voordelen tegenover.

RIJKSMONUMENT EN GEMEENTELIJK MONUMENT

De gemeente Doesburg is een gemeente met een grote rijkdom aan monumentale gebouwen. 160 Daarvan zijn aangewezen als Rijksmonument en 6 als gemeentelijk monument. De binnenstad van Doesburg is een (Rijks)beschermd stadsgezicht. Rijksmonumenten zijn monumenten van nationaal belang die tenminste 50 jaar oud zijn. Met ingang van januari 2011 is de leeftijdsgrens komen te vervallen. Rijksmonumenten worden door de Minister van OC en W aangewezen en zijn beschermd op basis van de Monumentenwet 1988.

PROCEDURE AANWIJZING GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

Gemeentelijke monumenten zijn panden of objecten die van belang zijn wegens hun schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde op plaatselijk niveau. Deze panden of objecten kunnen op grond van de gemeentelijke Erfgoedverordening worden aangewezen als gemeentelijk monument. Voor gemeentelijke monumenten geldt geen leeftijdsgrens.

AANLEIDING

De gemeente Doesburg wil haar cultureel erfgoed bewaren en versterken en de monumentenzorg intensiveren. Een aantal jaren geleden is er een inventarisatie gemaakt van waardevolle panden en zijn deze op een lijst geplaatst. Al deze panden (en ook de panden al monument zijnde) hebben inmiddels door middel van kleuren een waardering gekregen op de Cultuurhistorische Waardenkaart (die zowel digitaal als bij de gemeente raadpleegbaar is). Het college en de gemeenteraad willen nu een groot aantal van deze panden aanwijzen als monument om de cultuurhistorische waarden te beschermen.

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

Voor uw pand/object wordt een redengevende omschrijving gemaakt, waarin wordt aangegeven wat er belangrijk/bijzonder is aan het pand/object. Deze redengevende omschrijving wordt opgesteld door een bouwhistoricus.

TOETSINGSCRITERIA

De beoordeling van het gebouw/object is gedaan aan de hand van de volgende waarden of toetsingscriteria waaraan een gemeentelijk monument moet voldoen:

- architectuurhistorische waarden;
- stedenbouwkundige waarden;
- cultuurhistorische waarden;

Deze toetsingscriteria zijn onderdeel van de Beleidsnota Gemeentelijke Monumenten die u kunt vinden op www.doesburg.nl

INFORMATIE/ZIENSWIJZEN

Voordat een pand of object (bijv. een zitbank, een grenspaal of een muur) wordt aangewezen als gemeentelijk monument wordt een voorgeschreven procedure (volgens de Erfgoedverordening 2011 gemeente Doesburg) gevolgd. Allereerst worden bij de beoordeling van een pand/object in aanmerking komt voor de status van gemeentelijk monument de eerder genoemde criteria zorgvuldig in acht genomen. Dit resulteert in een beschrijving van het beoogde gemeentelijk monument die aan de eigenaar wordt toegezonden. Vervolgens start de officiële aanwijzingsprocedure en wordt de eigenaar, gedurende de in de brief genoemde periode, in de gelegenheid gesteld zijn/haar zienswijze schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

VOORBESCHERMING

Vanaf het moment dat de eigenaar de brief ontvangt waarin wordt meegedeeld dat de gemeente van plan is om zijn pand/object aan te wijzen tot gemeentelijk monument, geldt de zogenaamde voorbescherming. Dit betekent dat het pand/object wordt behandeld alsof het al een monument is. Dit houdt onder andere in dat het verboden is zonder omgevingsvergunning het pand te slopen, te verstoren of in enig opzicht te wijzigen of het pand te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een manier dat het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht.

BESCHRIJVING

Het is van groot belang dat de genoemde beschrijving van het pand/object zo volledig mogelijk is. Daarom kunnen tijdens de periode dat zienswijzen naar voren worden gebracht, ook onjuistheden in de beschrijving kenbaar worden gemaakt.

BESLUIT

Na bovengenoemde inspraak zal de eventuele zienswijze worden verwerkt. De zienswijze wordt meegenomen bij de besluitvorming. Vervolgens moet het college van burgemeester en wethouders officieel advies aan de Adviescommissie Cultuurhistorie (voorheen Monumentencommissie) vragen. Na dit advies wordt tenslotte door het college van de gemeente een besluit tot het al of niet aanwijzen als monument genomen. Van dit besluit wordt de eigenaar schriftelijk op de hoogte gesteld.

BEZWAAR- EN BEROEPSPROCEDURE

Als er wordt besloten een pand of object aan te wijzen als gemeentelijk monument, treedt, na de bekendmaking, de definitieve juridische bescherming in werking. Wat dit precies inhoudt komt verderop in deze brochure (onder 'gevolgen van een aanwijzing') aan de orde.

Indien een eigenaar (of belanghebbende) het niet eens is met het besluit van het college, kan binnen zes weken na verzending van het besluit een gemotiveerd bezwaarschrift worden ingediend. Het college van burgemeester en wethouders stelt de bezwaarmaker in de gelegenheid het bezwaarschrift mondeling toe te lichten. Dit heeft tot gevolg dat de bezwaren gegrond of ongegrond worden verklaard door het college. In het laatste geval blijft het pand een gemeentelijk monument. Het is dan nog mogelijk om een beroepschrift in te dienen bij de rechtbank Arnhem, sector bestuursrecht.

BESCHERMDE STATUS

Na bekendmaking van het aanwijzingsbesluit is het gehele pand of object beschermd. Niet alleen de voorgevel, maar ook het achterliggende gedeelte met alle monumentale onderdelen aan binnen- en buitenkant. Bij de aanwijzing wordt een beschrijving van het pand of object gemaakt waarbij zoveel mogelijk beschermde onderdelen worden beschreven. De niet-beschreven onderdelen vallen echter ook onder de bescherming. Het kan ook voorkomen dat bepaalde onderdelen van bescherming zijn uitgezonderd. Dit wordt dan wel uitdrukkelijk in de beschrijving vermeld.

RESTAURATIE EN VERBOUWING

In tegenstelling tot wat velen denken, betekent de aanwijzing van een pand tot gemeentelijk monument absoluut niet dat er aan het pand niets meer mag worden gewijzigd. Ook de gemeente streeft ernaar om de gebruiksmogelijkheden van een monument zo min mogelijk te beperken. Er mag dus best verbouwd en veranderd worden, zolang de historische waarde van het pand maar gerespecteerd wordt. In verband daarmee moet de eigenaar en/of gebruiker van een monument voor een verbouwing of andere wijziging een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en voor het wijzigen van een monument aanvragen.

Met wijzigingen aan een gemeentelijk monument worden niet alleen interne of externe verbouwen of uitbreidingen bedoeld. Ook bijvoorbeeld het aanbrengen van gewijzigde dakpannen, kozijnen, reclame, het wijzigen van de kleuren van het schilderwerk of het opnieuw voegen van een gevel betekenen een wijziging. De omgevingsvergunning is bedoeld om er op toe te zien dat de waardevolle elementen van een pand of object worden behouden. Uiteraard wordt de vraag wat nu precies wel en niet mag per geval, aan de hand van de plannen, beoordeeld. Voordat een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt er advies gevraagd aan de gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Omdat deze commissie integraal adviezen uitbrengt en vaak bij elkaar komt wordt geen tijdverlies geleden bij de afhandeling van de aanvraag.

ONDERHOUD

De gemeente gaat ervan uit dat de eigenaar van een gemeentelijk monument zijn bezit goed beheert en dus onderhoudt. Als de eigenaar subsidie heeft ontvangen voor onderhoud van zijn monument (wat vooralsnog in deze gemeente niet aan de orde is), is hij verplicht om het monument in redelijke staat van onderhoud te houden en voldoende te verzekeren tegen brand-, storm- en bliksemschade. Onderhoudswerkzaamheden zijn periodiek en er hoeft vaak geen vergunning voor te worden aangevraagd. Er wordt immers meestal niets aan het monument veranderd, omdat het gaat om werkzaamheden die erop gericht zijn de bouwkundige staat van het monument door beperkt herstel op peil te houden en verval te voorkomen. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan het regelmatig schilderen van kozijnen, ramen en deuren (zonder kleur te wijzigen) of het gedeeltelijk herstellen of vernieuwen van daken, zinken dakgoten of muren (voegwerk en dergelijke). Bij vragen hierover kunt u terecht bij de medewerkers

van Monumentenzorg. Omdat er onderscheid wordt gemaakt tussen werkzaamheden waarvoor geen en werkzaamheden waarvoor wel een vergunning noodzakelijk is, is het verstandig om ruim voor de start van de werkzaamheden contact op te nemen met een medewerker van Monumentenzorg (tel. 0313 481 410) zodat er iemand ter plaatse kan komen kijken en in overleg kan worden bepaald of er wel of geen vergunningen nodig zijn.

SUBSIDIEMOGELIJKHEDEN/ STIMULERINGSVOORZIENINGEN

Voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten is door de gemeente geen subsidieregeling in het leven geroepen. Wel bestaat er de mogelijkheid tot een laag-rentende lening bij het Nationaal Restauratiefonds. De gemeente doet onderzoek naar de haalbaarheid van een aantal stimulerende voorzieningen. Daarbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een eenmalig gratis abonnement op de Monumentenwacht, gratis advies en begeleiding bij bouwactiviteiten. Eventuele toekomstige (rijks) regelingen zijn niet uitgesloten.

NATIONAAL RESTAURATIEFONDS

Het Nationaal Restauratiefonds biedt eigenaren van monumenten de mogelijkheid tot een laagrentende lening. Meer informatie hierover vindt u op www.restauratiefonds.nl. Op deze site is ook informatie speciaal voor kerkgebouwen beschikbaar.

MONUMENTENWACHT

De monumentenwacht is een onafhankelijke instantie die zich ten doel stelt, door het nemen van preventieve maatregelen, het verval van cultuurhistorisch belangrijke bouwwerken te helpen voorkomen. De organisatie probeert dat doel te bereiken door het periodiek verrichten van bouwkundige inspecties, het geven van onderhoudsadviezen aan de eigenaar/beheerder en het zo nodig uitvoeren van kleine reparaties. De achterliggende gedachte is dat gebreken in een vroeg stadium hersteld kunnen worden tegen relatief geringe kosten. Het herstel van een gebrek, en vooral de daardoor ontstane vervolgschade, in een later stadium vergt altijd grotere bedragen. Bij de Monumentenwacht kunt u een abonnement afsluiten. De Monumentenwacht controleert dan periodiek het pand en stelt een rapport op waarin de onderhoudsgebreken en aanbevelingen voor onderhoud staan vermeld.

Wanneer er, nadat een pand is aangewezen als gemeentelijk monument, plannen zijn het monument te restaureren, dan kan dit worden gedaan aan de hand van onderstaand stappenplan.

Stap 1	het maken van een wensenlijst aan de hand van ideeën;
Stap 2	contact met medewerkers van monumentenzorg en/of toezicht en handhaving om de plannen te bespreken en te bezien wat de mogelijkheden tot voorzieningen zijn;
Stap 3	het laten opstellen van een plan door een deskundig bureau (door bijv. een architect met bouwhistorische kennis);
Stap 4	eventueel vooroverleg met de medewerkers van monumentenzorg;
Stap 5	het indienen van een aanvraag voor de omgevingsvergunning (en eventueel een stimulerende voorziening);
Stap 6	beoordeling van het plan door gemeente en de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit;
Stap 7	eventuele aanpassing van het plan naar aanleiding van opmerkingen van gemeente en/of de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit;
Stap 8	het college van burgemeester en wethouders neemt besluit over de aanvraag;
Stap 9	na positieve besluiten kan met de werkzaamheden worden begonnen;
Stap 10	tijdens de werkzaamheden vindt regelmatig overleg en controle plaats

TOT SLOT

In deze brochure is geprobeerd om de nodige algemene informatie te verstrekken over gemeentelijke monumenten. In de bijlage vindt u een lijst van 10 veelgestelde vragen over gemeentelijke monumenten. Wij hopen door middel van deze brochure en door de beantwoording van veelgestelde vragen veel onduidelijkheden te hebben weggenomen.

Voor specifieke vragen kunt u altijd terecht bij de medewerkers van Monumentenzorg (tel. 0313 481 410).

Verder vindt u op onze website www.doesburg.nl veel informatie en beleidsstukken (waaronder de Nota Ruimtelijke Kwaliteit en de Beleidsnota Gemeentelijke Monumenten), verordeningen en andere regelgeving die van toepassing is op monumentenzorg. Daarnaast zijn er nog andere sites waarop veel informatie te vinden is, die achterin deze brochure vermeld worden.

10 VEELGESTELDE VRAGEN OVER GEMEENTELIJKE MONUMENTEN.

Bij de aanwijzing van een gemeentelijke monumenten ontstaan wel eens misverstanden over belangrijke vragen als: wordt mijn pand nu minder waard en heb ik recht op subsidie.

De 10 veelgestelde vragen die beantwoord worden zijn:

- 1** Hoe komen ze erbij om mijn pand uit te kiezen als monument?
- 2** Verandert de eigendomssituatie van mijn pand?
- 3** Heb ik wat in te brengen over de aanwijzing als monument?
- 4** Wordt mijn hele pand monument?
- 5** Is mijn pand straks minder waard?
- 6** Mag ik nog wat aan mijn monument veranderen?
- 7** Moet ik mijn monument onderhouden?
- 8** Krijg ik nu allerlei mensen over de vloer?
- 9** Kan ik hulp krijgen bij bouwtechnische en onderhoudsproblemen?
- 10** Bestaat er een subsidieregeling voor monumenten?

1 HOE KOMEN ZE ERBIJ OM MIJN PAND UIT TE KIEZEN ALS MONUMENT?

Dat er gemeentelijke monumenten kunnen worden aangewezen, is geregeld in de gemeentelijke Erfgoedverordening. Panden worden niet zomaar uitgekozen om op de gemeentelijke monumentenlijst te worden geplaatst. Monumenten zijn bijzondere en zeer fraaie overblijfselen uit het verleden die iets laten zien van de cultuur van voorgaande generaties. Ze tonen onder meer historische en architectonische kwaliteit die het behouden waard zijn. Het pand is daarom genomineerd voor aanwijzing tot gemeentelijk monument. De inventarisatie en beoordeling zijn gedaan aan de hand van toetsingscriteria. De criteria die voor uw pand van belang zijn, zijn verwoord in de redengevende omschrijving.

2 VERANDERT DE EIGENDOMSSITUATIE VAN MIJN PAND?

Nee, daaraan verandert niets. U blijft eigenaar van uw pand.

3 HEB IK WAT IN TE BRENGEN OVER DE AANWIJZING ALS MONUMENT?

Ja. Als eerste wordt u in de procedure voor de aanwijzing van monumenten de mogelijkheid geboden uw zienswijze in te dienen. Het college van burgemeester en wethouders kan uw pand tot gemeentelijk monument aanwijzen en wil weten wat uw standpunt daarover is. Uw standpunt wordt meegewogen in de definitieve afweging over de aanwijzing. Indien hieruit blijkt dat uw pand wordt aangewezen als gemeentelijk monument en u bent het niet eens met de aanwijzing dan kunt u, na het aanwijzingsbesluit, een gemotiveerd bezwaarschrift bij het college van burgemeester en wethouders indienen. Het college stelt u in de gelegenheid uw bezwaar mondeling toe te lichten waarna het een besluit neemt. Indien u het dan nog steeds niet met het besluit eens bent, kunt u een beroepschrift indienen bij de rechtbank, sector bestuursrecht en de gerechtelijke procedures volgen.

4 WORDT MIJN HELE PAND MONUMENT?

Ja. Het gehele gemeentelijk monument is beschermd. Dat wil niet zeggen dat alle onderdelen even monumentaal zijn of dat alle gebouwen op uw erf als monument worden aangewezen. Welke onderdelen van het pand van groot belang zijn, staat omschreven in de redengevende beschrijving. De beschrijving vormt de basis bij de beoordeling van mogelijke wijzigingen: wat daarin als belangrijk wordt beschreven zal strenger worden getoetst dan wat van ondergeschikt belang is. Het is dus belangrijk de omschrijving van het pand goed te controleren op het moment dat zienswijzen kenbaar kunnen worden gemaakt. Dan kunt u de onjuistheden laten corrigeren.

5 IS MIJN PAND STRAKS MINDER WAARD?

Nee. Veel eigenaren hebben het idee dat hun pand als monument onverkoopbaar wordt. Juridische procedures over deze vraag noch onderzoeken over dit onderwerp hebben dat idee ooit bevestigd.

6 MAG IK NOG WAT AAN MIJN MONUMENT VERANDEREN?

Ja. Verbouwen, aanbouwen en dergelijke bouwactiviteiten blijven in principe mogelijk. Voor de meeste bouwactiviteiten hebt u ook nu al een vergunning nodig. Doordat u daarnaast moet voldoen aan de diverse wetten en regels zoals de Wet ruimtelijke ordening, de Woningwet, het bestemmingsplan, brandvoorschriften enzovoort worden vrijheden al enigszins ingeperkt. Daar komen nu de bepalingen van de verordeningen met betrekking tot monumenten bij waarbij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit beoordeelt of bij wijzigingen niet onnodig monumentale waarden verloren gaan.

7 MOET IK MIJN MONUMENT ONDERHOUDEN?

Het feit dat een pand als monument wordt beschermd, brengt niet de verplichting tot onderhoud mee. Wel kan aan de toekenning van een subsidie de voorwaarde worden verbonden dat een pand in goede staat van onderhoud wordt gehouden. Uiteraard is het, ook als geen sprake is van een monument, raadzaam een pand goed te onderhouden. Daarmee worden veel duurdere restauraties en onderhoudskosten voorkomen.

8 KRIJG IK NU ALLERLEI MENSEN OVER DE VLOER?

Nee. Voor het betreden van elk gebouw of erf gelden de normale regels van fatsoen en respect voor de privacy. Daaraan verandert de status van monument niets.

9 KAN IK HULP KRIJGEN BIJ BOUWTECHNISCHE EN ONDERHOUDSPROBLEMEN?

U kunt voor een relatief geringe vergoeding een abonnement nemen bij de Stichting Monumentenwacht
Richtersweg 21
6865 GD Doorwerth
telefoon 026 3391 707
www.monumentenwacht.nl
info@monumentenwacht.nl

Voor abonnees verricht de Monumentenwacht bouwkundige inspecties, geeft zij onderhoudsadviezen en voert zij zonodig kleine reparaties uit. Hierdoor kunnen gebreken in een vroegtijdig stadium worden hersteld tegen relatief geringe kosten terwijl het herstel van het gebrek, maar vooral de daardoor ontstane vervolgschade, in een later stadium altijd grote bedragen vergt.

Ook kunt u met verbouw-/ restauratieplannen uiteraard bij de gemeente terecht voor advies.

10 BESTAAT ER EEN SUBSIDIEREGELING VOOR MONUMENTEN?

Nee. De gemeente kent geen subsidieregeling voor het instandhouden van gemeentelijke monumenten. Wel bestaat er de mogelijkheid om bij het Nationaal Restauratiefonds een laagrentende lening aan te vragen. Verder wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van een aantal stimulerende voorzieningen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een gratis abonnement op de Monumentenwacht, gratis advies en begeleiding bij bouwactiviteiten. Eventuele toekomstige wijzigingen in (Rijks)regelingen zijn niet uitgesloten. Meer informatie hierover vindt u elders in deze brochure en op de gemeentelijke website.

ALGEMENE ADRESGEGEVENS:

Gemeente Doesburg

Philippus Gastelaarsstraat 2

6981 BH Doesburg

T 0313 481 313

E info@doesburg.nl

Monumentenzorg

T 0313 481 410

E info@doesburg.nl

RAADPLEEGBARE BRONNEN (ONDER MEER):

- Nota Ruimtelijke Kwaliteit
- Kadernota Cultuurhistorie
- Beleidsnota Gemeentelijke Monumenten
- Erfgoedverordening 2011

www.doesburg.nl

www.cultureelerfgoed.nl

www.monumenten.nl

www.nationaalrestauratiefonds.nl

www.erfgoedindepraktijk.nl

www.monumentenwacht.nl

